

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobkyň: a) **PROTECO AGRO s. r. o.**, IČO 25728148
sídlem Ohaře 160, PSČ 281 30
b) **Ravikon a. s.**, IČO 61673200
sídlem K Vltavě 785/42, 143 00 Praha
c) **MY DVA 4 LES s. r. o.**, IČO 28929861
sídlem Osadní 1053/28, 170 00 Praha
d) **STAEL s. r. o.**, IČO 28780434
sídlem Puškinova 444, 566 01 Vysoké Mýto
e) **FOTOENERGIE s. r. o.**, IČO 28956770
sídlem Kubelíkova 1224/42, 130 00 Praha
f) **FV Elektrárna Bražec, s. r. o.**, IČO 25927264
sídlem Mechovka 612, 190 14 Praha
všechny zastoupeny advokátem JUDr. et Ing. Petrem Petržílkem, Ph.D.
sídlem Dvořákova 1624, 250 82 Úvaly

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

o žalobě ze dne 12. 4. 2018 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nezahájení sektorového šetření podle § 18a zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), na trhu s elektřinou

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

1. Žalobou ze dne 12. 4. 2018 žalobkyně brojily proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícím v tom, že na základě podnětu žalobkyň ze dne 13. 2. 2018 nezačal sektorové šetření dle § 18a zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyně zdůraznily, že se „*dlouhodobě domáhají autoritativního výroku orgánu veřejné moci, jehož výsledkem by bylo závazné konstatování, že od doby 2010/2011 (ne-)dochází k systémovému narušení hospodářské soutěže v důsledku vydání cenového rozhodnutí ERÚ č. 02/2010 a potažmo všech následných cenových rozhodnutí ERÚ, v jejichž důsledku (ne-)jsou trvale poškozováni provozovatelé slunečních elektráren, kterým byly uděleny licence na výrobu elektřiny v roce 2010 a až v roce 2011 byly jejich FVE připojeny do elektrizační soustavy*“. O takový výrok „poškození investoři“, jak se žalobkyně označují, usilují proto, že jim není zaručena návratnost jejich investice, jak předpokládal § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na § 54 odst. 5 téhož zákona. Žalovaný přitom odmítá provést šetření, na jehož základě by bylo konstatováno, zda k takovému znevýhodňování poškozených investorů při hospodářské soutěži na trhu s elektřinou z obnovitelných zdrojů dochází či nedochází.
2. Žalobkyně nesouhlasí s vyřízením jejich žádosti o sektorové šetření ze dne 13. 2. 2018 žalovaným. Jednak odmítly argumentaci žalovaného, že by se jednalo o řešení individuálních případů, jednak namítaly, že objektivně neexistoval jiný správní postup při posuzování situace poškozených investorů než prostřednictvím sektorového šetření podle energetického zákona. S odkazem na judikaturu namítaly, že zásahovou žalobou proti nečinnosti žalovaného, který odmítá provést sektorové šetření a z něho vyplývající v úvahu připadající adekvátní nápravu prostřednictvím vydání abstraktního (cenového rozhodnutí) nebo abstraktně-konkrétního správního aktu (opatření obecné povahy), lze považovat za vhodný a jediný nástroj na obranu jejich práv. Soud je kompetentní přistoupit k věcnému projednání žaloby, přičemž klíčové je posoudit, zda se žalovaný dopustil nezákonného zásahu tím, že nezačal sektorové šetření podle § 18a energetického zákona.
3. Neprovedením sektorového šetření žalovaným jsou porušena subjektivní veřejná práva žalobkyň plynoucí především z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. právo na přezkoumání zákonnosti postupu správního úřadu v souladu s čl. 36 odst. 1 Listiny. Věcnou žalobní legitimaci žalobkyně opírají o hmotněprávní nárok, o kterém by rozhodoval žalovaný, pokud by na základě sektorového šetření podle § 18a energetického zákona dospěl k závěru o adekvátním nápravném opatření prostřednictvím vydání

cenového rozhodnutí nebo opatření obecné povahy. V důsledku vydání takového správního aktu by došlo k narovnání hospodářské soutěže ve prospěch všech poškozených investorů, včetně žalobkyně.

4. Žalobkyně dále uvedly, že k paralelnímu připojení jejich fotovoltaických elektráren (dále též „FVE“) do distribuční soustavy došlo v období od 1. 1. 2011 do 28. 2. 2011. FVE byly ze stavebního i technického hlediska dokončeny již v říjnu roku 2010, což je doloženo získáním pravomocných licencí vydaných žalovaným. Pro předmětné FVE prokazatelně vystavěné v roce 2010, které i v tomto roce získaly pravomocnou energetickou licenci, je podle žalobkyně výše garantované výkupní ceny a zelených bonusů podle cenových rozhodnutí zřejmě nezákonná, diskriminační a v rozporu s právem EU. Tuto nezákonnost a diskriminaci měl konstatovat žalovaný v rámci požadovaného sektorového šetření. Jeho neprovedením jsou žalobkyně přímo zkráceny na svých právech ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Ochrany nebo nápravy se nelze domáhat jinými právními prostředky.
5. Pokud jde o pasivní legitimaci, žalovaným je správní orgán, který provedl zásah spočívající v nezákonné nečinnosti. Výsledkem sektorového šetření podle § 18a energetického zákona může být vydání abstraktního aktu (cenového rozhodnutí) nebo abstraktně-konkrétního správního aktu (opatření obecné povahy), nikoliv však individuální rozhodnutí vydané ve správním řízení. Nejedná se tudíž o nečinnost ve smyslu § 79 s. ř. s. Pokud by žalovaný sektorové šetření neprovedl vůbec nebo příliš pozdě, nemohlo by dojít ke spravedlivému řešení diskriminace poškozených investorů v hospodářské soutěži. Jiná procesní cesta, jak posuzovat, jestli na trhu s elektřinou existuje účinná hospodářská soutěž, totiž neexistuje. V tomto smyslu je dispoziční právo žalovaného (ne)provést sektorové šetření značně omezeno, resp. dispozice žalovaného v otázce neprovedení sektorového šetření je *de facto* vyloučena zcela. Jestliže tato dispozice je jedinou možnou cestou, jak se domoci ústavních práv, pak se stává zahájení sektorového šetření úřední povinností. Vzhledem k tomu, že žalovaný je jediným orgánem kompetentním k odstranění příčin narušení hospodářské soutěže spočívajících v cenové regulaci, a činnost žalovaného je zároveň předmětem požadovaného šetření, musí žalovaný důsledně využít všech svých kompetencí, tj. provést výkon sektorového šetření ve smyslu návrhů vyplývajících z žaloby.
6. V dalších částech žaloby žalobkyně namítaly, z jakých důvodů byla podle jejich názoru nesprávně stanovena podpora pro FVE připojené v roce 2011 v cenových rozhodnutích a jaké prostředky za účelem nápravy využily.
7. Neproověřením všech okolností uvedených v žádosti žalobkyně o sektorové šetření a následně nezahájením přípravy změny pravidel pro poskytování podpory žalovaný pokračoval v narušování hospodářské soutěže a zájmů poškozených investorů. Žalovaný porušil zásadu materiální pravdy, pokud nezjišťoval okolnosti, které by mohly být v rozporu se zákonem, ačkoli k tomu měl zřejmou kompetenci. Žalovaný má k dispozici právní nástroje, které jsou opatřeními, jež s přihlédnutím k okolnostem nejlépe povedou k odstranění příčin narušení hospodářské soutěže ve smyslu § 18a energetického zákona. Žalovaný může v cenovém rozhodnutí za rok 2019 přiznat předmětným FVE podporu v úrovni cen roku 2010, a to přidáním řádku do cenového rozhodnutí pro rok 2019. Na místo zásahu do cenového rozhodnutí může žalovaný vydat k nápravě rovněž opatření obecné povahy, které za shora uvedených okolností může navrhované úpravy v cenovém rozhodnutí pro rok 2019 nahradit.

8. Ze všech uvedených důvodů žalobkyně navrhy, aby soud rozsudkem žalovanému uložil povinnost provést šetření podle § 18a energetického zákona, jehož účelem bude zjištění, zda v důsledku cenových rozhodnutí žalovaného nedochází k narušení účinné hospodářské soutěže na trhu s elektřinou v neprospěch žalobkyň a ostatních provozovatelů fotovoltaických elektráren, kterým byly uděleny licence na výrobu elektřiny v roce 2010 a jejich výroby byl připojeny do elektrizační soustavy až v roce 2011, a případně vydání rozhodnutí o opatřeních, která s přihlédnutím k okolnostem nejlépe povedou k odstranění příčin takového stavu, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 31. 5. 2018 předně odkázal na své stanovisko uvedené ve sdělení ze dne 28. 3. 2018 adresované žalobkyním v reakci na jejich podnět. Žalovanému jsou z úřední činnosti rámcově známy okolnosti, za nichž žalobkyně svá zařízení uvedly do provozu, jakož i skutečnost, že pobírají podporu ve výši pro zdroje uvedené do provozu v roce 2011. Žalovaný se nicméně nedomnívá, že by se vůči žalobkyním dopustil nezákonného zásahu. Kvůli řešení případu 6 výrobců z mnoha stovek držitelů licence není namístě provádění sektorového šetření. To navíc v momentě, kdy situace těchto výrobců je žalovanému rámcově známa a podrobněji by skutkový stav mohl být zjištěn i jiným způsobem. Nadto je zřejmé, že současný stav zjevně není důsledkem špatného fungování trhu, tj. neúčinné hospodářské soutěže, ale důsledkem stavu legislativního. Žalovaný zdůraznil, že podmínkami uvedení do provozu v roce 2010 bylo jednak udělení licence, jednak dodávání elektřiny do elektrizační soustavy. Tyto podmínky byly výrobcům známy po celý rok 2010, a proto se jednalo o podmínky transparentní a předvídatelné. Je tedy třeba odmítnout pojetí, že by výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů obecně měli garanci návratnosti jimi vynaložené investice v rámci vyplaceného objemu veřejné podpory. Takový nárok měli pouze tehdy, pokud splnili pro každý kalendářní rok stanovené technicko-ekonomické parametry. Nelze přijmout jednoduchý závěr, že pokud se některému výrobcu elektřiny jeho investice ve výkupních cenách nevrátí, jedná se o porušení zákona, jakož ani závěr, že takový stav představuje selhání hospodářské soutěže či činnosti žalovaného při stanovení podpory výroby elektřiny.
10. Žalobkyně dezinterpretují zákon č. 330/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, kterým byla zastavena podpora pro zdroje nad 30 kW neumístěné na střešní konstrukci. Žalovaný byl při stanovení cen tímto zákonem vázán a nemohl ho ignorovat. Zároveň nelze souhlasit s tvrzením, že pominul přechodná ustanovení zákona či jeho smysl. Na žalobkyně dopadá čl. I bod 2. tohoto zákona, neboť se jednalo o výroby neuvedené do provozu v roce 2010, které stihly uvedení do provozu v přechodném období do konce února 2011. Situaci žalobkyň nemůže vyřešit provedení sektorového šetření, ale nanejvýš vydání cenového rozhodnutí, kterým by jim byly stanoveny individuální výkupní ceny. Takový postup by ovšem neměl oporu v právních předpisech, jelikož výrobcům byla stanovena podpora dle data uvedení jejich elektráren do provozu při hodnotách stanovených technicko-ekonomických parametrů, přičemž při meziročním snížení podpory mezi roky 2010 a 2011 postupoval v souladu se zákonem č. 330/2010 Sb. a § 6 odst. 3 a 4 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Žalovaný tedy nemohl postupovat nezákonně. Ostatně lze se domnívat, že žalobkyně napadají především výši stanovených výkupních cen, nikoli neprovedení sektorového šetření, které má být jen

prostředkem realizace jejich nároků. Řešení situace žalobkyň by mohlo být pouze legislativní, pokud by stát dospěl k závěru, že vůči nim bylo při změnách právních předpisů týkajících se podpory v roce 2010 zasaženo nepředvídatelným a nepřiměřeným způsobem.

11. S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Replika žalobkyň

12. V replice ze dne 29. 6. 2018 žalobkyně v zásadě setrvaly na své žalobní argumentaci.

IV. Usnesení krajského soudu ze dne 26. 11. 2018, č. j. 29 A 56/2018-160

13. Krajský soud usnesením ze dne 26. 11. 2018 žalobu odmítl pro nepřípustnost. Uvedl, že je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze a povaze jeho původce „zásahem“ ve smyslu § 82 s. ř. s. Neprovedení sektorového šetření podle § 18a energetického zákona nemohlo být nezákonným zásahem, jelikož žalobkyně nemohly být ani potenciálně přímo zkráceny na svých právech. Z § 18a energetického zákona totiž vyplývá, že sektorové šetření není řízením zahajovaným na návrh určitého subjektu, ale jedná se o postup žalovaného prováděný z moci úřední, k jehož provedení mohou dát soukromé subjekty toliko podnět. Neexistuje veřejné subjektivní právo žalobkyň na to, aby správní řízení bylo zahájeno. Proto se nemohou zahájení sektorového šetření domáhat cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. Žalovanému vzniká pouze povinnost vyřídit podnět žalobkyň v zákonné lhůtě. Nelze dovodit, že by byl žalovaný povinen vyhovět žádosti žalobkyň a zahájit sektorové šetření. Možnost zahájit správní řízení z moci úřední slouží *a priori* k tomu, aby ve veřejném zájmu byla určitá věc správním orgánem autoritativně vyřešena, resp. rozhodnuta, a nikoliv k realizaci individuálních subjektivních práv fyzických a právnických osob. Není tak dán legitimní zájem, aby zahájení správního řízení z moci úřední bylo vynutitelné na základě podnětu.

V. Řízení o kasační stížnosti

14. Proti uvedenému usnesení podaly žalobkyně kasační stížnost, na jejímž základě je Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 4. 2021, č. j. 2 As 416/2018-52, zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Kasační soud v odůvodnění nejprve shrnul právní základ aplikovatelný na projednávanou věc. Následně shledal, že krajský soud nesprávně posoudil splnění podmínek řízení, jelikož řádně nezohlednil, že pro přípustnost zásahové žaloby postačuje toliko *plausibilní* tvrzení, nikoliv prokázání, že tvrzení je pravdivé. Nadto pokud nelze jednoznačně říci, že veřejná subjektivní práva stěžovatelky zjevně a nepochybně nemohou být za žádných okolností v důsledku nezahájení sektorového šetření podle § 18a energetického zákona dotčena, je nutno zásahovou žalobu posoudit meritorně. Podmínka tvrzení myslitelného zásahu do subjektivních veřejných práv byla v případě žalobkyň naplněna.

VI. Nové řízení o žalobě

15. Krajský soud, vázán právním názorem kasačního soudu, se následně v intencích zrušujícího rozsudku zabýval podmínkou subsidiarity zásahové žaloby, tedy zda žalobkyně před podáním žaloby podaly v souvislosti se svým podnětem k zahájení sektorového šetření podle § 18a energetického zákona podnět nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti.

16. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podaly dne 20. 6. 2017 podání označené jako *Opakovaná žádost o nápravu chybného cenového rozhodnutí pro FVE připojené v roce 2011*. Následně adresovaly Radě Energetického regulačního úřadu podání, které mimo další žádosti obsahovalo žádost o provedení sektorového šetření dle § 18a energetického zákona. Rada Energetického regulačního úřadu na toto podání reagovala dne 26. 3. 2018 usnesením, kterým uložila odboru II. instance nezahájit sektorové šetření na žádost žalobkyň. Žalovaný následně vydal dne 28. 3. 2018 sdělení, ve kterém žalobkyním sdělil důvody, pro něž nebude sektorové šetření zahájeno.
17. Z výše uvedeného nutno dovodit, že podmínka subsidiarity žaloby byla splněna, jelikož se k podnětu žalobkyň vyjádřil i nadřízený orgán žalovaného. Na tom ničeho nemění, že vyjádření Rady Energetického regulačního úřadu nebylo adresováno přímo žalobkyním a *de facto* předcházelo prvnímu vyjádření žalovaného k nezahájení sektorového šetření. Soud má za to, že by bylo přehnaně formalistické požadovat na žalobkyních, aby se v tomto směru opětovně obracely na Radu Energetického regulačního úřadu. Žaloba je tudíž přípustná.
18. Krajský soud se dále, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s bez nařízení jednání, v mezích žalobních bodů zabýval tím, zda nezahájení sektorového šetření ze strany žalovaného je nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., přičemž shledal, že žaloba **není důvodná**.
19. Žalobkyně spatřovaly nezákonný zásah ve skutečnosti, že žalovaný na základě jejich žádosti neprovedl sektorové šetření podle § 18a energetického zákona, čímž zabránil posouzení, jestli v důsledku jeho cenových rozhodnutí nedochází na trhu s elektřinou k narušení účinné hospodářské soutěže v neprospěch žalobkyň (a dalších provozovatelů solárních elektráren).
20. V novém řízení o žalobě žalobkyně v *replíce ze dne 22. 7. 2021* zdůraznily, že nepožadují přiznání výše podpory, kterou mají fotovoltaické elektrárny připojené v roce 2010, ale požadují, aby se žalovaný skutečně řídil § 6 odst. 3 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a stanovil správně měrné investiční náklady u dotčené skupiny výroben připojených do distribuční sítě v lednu a únoru roku 2011 a následně pak správně stanovil výši podpory v následujícím období tak, aby bylo dosaženo zákonem stanovené návratnosti investice. Dále žalobkyně podotkly, že se Nejvyšší správní soud musel zabývat obsahem konkrétních tvrzení žalobkyň a požadavkem na jejich ověření v rámci sektorového šetření, jinak by jistě považoval konkrétní tvrzení žalobkyň za iracionální, nedůvodná nebo nemožná a v důsledku toho by ani neformuloval souhrn podmínek, na základě kterých má dojít k zahájení sektorového šetření. Konkrétní účel a obsah sektorového šetření je tedy dle názoru Nejvyššího správního soudu logicky dán a má se jím jen ověřit správnost a pravdivost tvrzení žalobkyň. Žalobkyně dále odmítly závěr žalovaného, že provedl-li by sektorové šetření, dospěl by k závěru, že hospodářská soutěž zde narušena byla, ale cíleně a ve prospěch výrobců z obnovitelných zdrojů. Žalobkyně proto navrhly, aby krajský soud „instruoval“ žalovaného o tom, co má být účelem a obsahem sektorového šetření.
21. K tomu nutno v první řadě uvést, že krajský soud nemůže souhlasit s tvrzením žalobkyň, že by se „*Nejvyšší správní soud zabýval podmínkami, kdy bude žaloba přípustná a důvodná, přičemž rozhodující z nich posoudil jako splněné*“. Toto tvrzení totiž platí pouze co do přípustnosti žaloby, nikoliv však ohledně její důvodnosti. Soud proto zdůrazňuje, že předmětem nynějšího řízení není posouzení „*správnosti a pravdivosti tvrzení žalobkyň*“

a nemůže jím být ani výklad § 6 zákona o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, ani konkrétní obsah sektorového šetření, ale toliko otázka, zda žalovaný nezahájením sektorového šetření nezákonným způsobem zasáhl do práv žalobkyně.

22. Sektorové šetření, jehož provedení se žalobkyně domáhaly, je upraveno v § 18a energetického zákona. Dle odstavce 1 tohoto paragrafu Energetický regulační úřad provádí šetření na trzích s elektřinou nebo plynem za účelem zjištění, zda na těchto trzích existuje účinná hospodářská soutěž. Podle odstavce 3 platí, že *„je-li výsledkem šetření zjištění, že na trhu s elektřinou nebo plynem neexistuje účinná hospodářská soutěž, a k rozhodnutí ve věci není příslušný Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Energetický regulační úřad rozhodnutím ve správním řízení nebo opatřením obecné povahy uloží opatření, která s přihlédnutím k okolnostem nejlépe povedou k odstranění příčin takového stavu. Energetický regulační úřad uloží opatření podle věty první formou opatření obecné povahy v případě, pokud nelze uložit opatření rozhodnutím konkrétní osobě. Osobami, jejichž práva, povinnosti nebo oprávněné zájmy mohou být opatřením obecné povahy dotčeny, jsou pouze držitelé licencí a osoby zřízené za účelem organizace burzovních obchodů s elektřinou nebo plynem nebo deriváty vztahujícími se k elektřině nebo plynu.“*
23. Účelem sektorového šetření podle § 18a energetického zákona není nic jiného než prostřednictvím tohoto institutu týkajícího se fungování trhů s elektřinou plnit povinnosti žalovaného podle čl. 37 odst. 1 třetí směrnice pro elektroenergetiku. Sektorové šetření prováděné žalovaným podle § 18a energetického zákona je vedeno za účelem zjištění, zda hospodářská soutěž na trhu s elektřinou je neúčinná jako celek, nikoliv zda k jejímu narušování dochází v důsledku chování konkrétních soutěžitelů. Teprve na základě zjištění stavu v rámci tohoto sektorového šetření žalovaný podle § 18a odst. 3 energetického zákona *„uloží opatření, která s přihlédnutím k okolnostem nejlépe povedou k odstranění příčin takového stavu. Energetický regulační úřad uloží opatření podle věty první formou opatření obecné povahy v případě, pokud nelze uložit opatření rozhodnutím konkrétní osobě.“*
24. Z uvedeného vyplývá, že účelem sektorového šetření není vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva nebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá, ale posouzení, zda na trzích s elektřinou existuje účinná hospodářská soutěž či nikoliv. Až v případě zjištění, že účinná hospodářská soutěž neexistuje, je jeho důsledkem uložení opatření (ve formě rozhodnutí nebo opatření obecné povahy) vedoucí k odstranění příčin takového stavu.
25. Žalobkyně spatřují dotčení svých veřejných subjektivních práv nezahájením sektorového šetření v tom, že na základě sektorového šetření by žalovaný přišel k závěru o (ne)porušení účinné hospodářské soutěže a následně by připadalo v úvahu vydání abstraktního (cenového rozhodnutí) nebo abstraktně-konkrétního správního aktu (opatření obecné povahy). Konkrétně jde dle žalobkyně o narušení hospodářské soutěže nesprávným stanovením měrných investičních nákladů u dotčené skupiny výroben připojených do distribuční sítě v lednu a únoru roku 2011. Ani s tímto názorem žalobkyně však nemůže krajský soud souhlasit. Dle žalobkyně je tedy „narušení hospodářské soutěže“ dáno chybným cenovým rozhodnutím č. 02/2010 (a potažmo všemi následnými cenovými rozhodnutími).
26. Z konstantní judikatury správních soudů, jakož i Ústavního soudu (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2014, sp. zn. II. ÚS 1870/14, nalus.usoud.cz), plyne, že

cenová rozhodnutí stanovující podporu výroby elektřiny z podporovaných zdrojů podle zvláštního právního předpisu naplňují podmínku obecnosti regulace jak předmětu, tak adresátů, a proto jde o podzákonné právní předpisy. Z uvedeného pak vyplývá, že přezkum cenových rozhodnutí v této oblasti spadá výlučně do pravomoci Ústavního soudu. Žalovaný není tedy oprávněn v rámci sektorového šetření přezkoumávat již vydaná cenová rozhodnutí.

27. Dále je třeba uvést, že žalovaný je oprávněn k vydávání cenových rozhodnutí v rámci zákonem stanoveného procesu (viz § 17e energetického zákona). Provedení sektorového šetření by tak nemohlo vést ani k vydání nového cenového rozhodnutí. Zákon předpokládá, že na provedené sektorové šetření může navazovat správní řízení, jehož výsledkem je vydání individuálního správního aktu, anebo opatření obecné povahy, ani jedním z těchto právních aktů však nelze nijak měnit platné a účinné cenové rozhodnutí. Soud dodává, že pokud jde o obsah nového cenového rozhodnutí, upravuje energetický zákon možnost jej připomínkovat všemi, kdo mohou být cenovým rozhodnutím přímo dotčeni (viz § 17e odst. 4 energetického zákona). Žalobkyně tak mají ze zákona danou možnost vyjádřit se k obsahu cenových rozhodnutí, a žalovaný má povinnost se těmito připomínkami zabývat. Ani tento postup nemůže být suplován prováděním sektorového šetření.
28. Na základě výše uvedených důvodů lze konstatovat, že ani provedením sektorového šetření, které žalobkyně požadují, by nedošlo k nápravě jimi tvrzených pochybení, resp. chybných obsahů cenových rozhodnutí. Tedy ani v případě nejpriznivějšího závěru sektorového šetření by žalobkyně nedosáhly kýženého výsledku. Neprovedením sektorového šetření tudíž žalobkyně nebyly kráceny na svých subjektivních veřejných právech, a ze strany žalovaného tudíž nedošlo k nezákonnému zásahu.

VII. Závěr a náklady řízení

29. Z výše uvedených důvodů Krajský soud v Brně žalobu dle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
30. Pokud jde o náklady řízení, soud rozhodoval komplexně jak o nákladech vzniklých v novém řízení před krajským soudem, tak i o nákladech, které vznikly v původním řízení před zdejším soudem, a též o nákladech, které vznikly v řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Tyto náklady přitom tvoří jediný celek a krajský soud o jejich náhradě rozhoduje jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008-98, věc *MCE Slaný*].
31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměly (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly a náhradu nákladů řízení ani nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. října 2022

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu